

Филм: „И в рая има ад”. Документален разказ за живота и дейността на Стефан Груев

Написано от Христо Христов
Неделя, 24 Юли 2011 13:16

ВИЗИТКА:

Заглавие на филма: „И в рая има ад”, документален.

Място на заснемане: САЩ.

Година: 2007 г.

Продължителност: 180 мин.

Сценарист и режисьор: Атанас Киряков.

Оператор: Антон Бакарски.

Музика: Теодосий Спасов.

Продуцент: Пенко Русев (www.penko.ru).

Филмът е заснет с подкрепата на: Изпълнителна агенция „Национален филмов център”.

Отличен е с награда за режисура на фестивала „Златен ритон”.

„И в рая има ад” е предоставен на сайта Държавна сигурност.com от режисьора **Атанас Киряков**,
на когото сърдечно благодарим.

(Филмът е разделен в четири части за по-лесното му гледане). [↓](#)

ИСТОРИЯ НА ФИЛМА

Екипът на режисьора Атанас Киряков има невероятната възможност да заснеме големия български общественик **Стефан Груев** (броени дни преди да напусне този свят през 2006 г. Документалната лента е реализирана в САЩ, където екипът посещава писателя в дома му. Филмът е своеобразна негова изповед.

„Душата на българина е много променена”, споделя пред камерата родолюбецът. „Една от характерните мои черти е любопитството да разбереш какво е светът, къде сме, какви сме”, казва за себе си той.

„Със Стефан Груев се запознах през 1991-1992 г. в Ню Йорк”, разказа пред **Държавна сигурност.com** режисьорът и сценарист на филма **Атанас Киряков**. Тогава Груев гледа филма на Киряков „Оцелелите” за концлагерите в България. „Оказа ми затрогващо внимание. Тогава между нас се получи нещо като химия и станаме близки приятели”, спомня си режисьорът.

„Всеки път, когато Стефан идваше в България ми се обаждаше и се виждахме, а когато издаде спомените си „Моята Одисея” исках много да направя филм по нея”, разказва Киряков и продължава: „Един ден му звъннах по телефона и го попитах: Стефане, би ли се съгласил да заснема един филм за теб? За моя изненада развълнуван, с почти разтреперан от емоция глас ми отговори: „За мен ще бъде чест ти да го направиш, на теб имам пълно доверие”.

Стефан Груев дотогава е получил няколко предложения за подобен филм, но ги е отклонявал, тъй като не познава хората. Тази бариера при Атанас Киряков е премахната, защото поканата идва от приятел.

Филм: „И в рая има ад”. Документален разказ за живота и дейността на Стефан Груев

Написано от Христо Христов
Неделя, 24 Юли 2011 13:16

За екипа следва период на изчакване, тъй като Стефан Груев се разболява, а после това се случва и със съпругата му. Заминаването на филмовия екип за САЩ се отлага няколко пъти. „Накрая се обадох на Дими Паница, който е голям приятел на Стефан и го помолих да го убеди, че повече не може да се отлага и така заминахме”, спомня си перипетиите режисьорът. „Когато пристигнахме и започнахме да снимаме Стефан се съживи и положението му се подобри. Даже Мария Луиза, с която поддържаше тесни контакти, като му се обади каза: Какво са направили с теб? Звучиш напълно различно.”

„Разделихме се със Стефан Груев на 23 март 2006 г., а той си отиде на 2 май същата година. На следващия ден почина и съпругата му Лил”, отбелязва авторът на филма Атанас Киряков.

Кой е Стефан Груев

Стефан Груев е роден в София на 26 май 1922 г. в София в семейството на Павел Груев, началник на Кабинета на цар Борис III. През май 1944 г. напуска България, за да следва право в Женева.

През 1945 г. баща му е ликвидиран от т. нар. Народен съд, а семейството му е изселено в Добруджа. Брат му е въдворен в лагери и накрая е вкаран в психиатрична болница. Сестра му е принудена да работи за Държавна сигурност.

Заради комунистическият режим Стефан Груев не може да се завърне в Родината си и става политически емигрант. Близо 13 години по-късно майка му успява да напусне

Филм: „И в рая има ад“. Документален разказ за живота и дейността на Стефан Груев

Написано от Христо Христов
Неделя, 24 Юли 2011 13:16

България и да отиде при сина си, който се установява в Париж. Там той издава емигрантския вестник „Български народ“. Стефан Груев е сред основателите и активен участник в дейността на българските емигрантски организации „Свободните българи“, „Българско огнище“ и „Български свободен център“, както и в издаването на техните списания „Възраждане“ и „Български преглед“. Работил е в радио „Свободна Европа“ и българската секция на Би Би Си.

В Париж Стефан Груев става репортер в на списание „Пари мач“, а впоследствие, ръководи бюро на списанието в Ню Йорк между (1957-1977). През 1963 г. получава американско гражданство. В САЩ се жени за голямата си любов – американката Лил, с която живее повече от 50 години, до края на живота си.

Стефан Груев се изявява като писател и публицист. Автор е на осем книги на френски и английски език: „Човекът и морето“ (Париж, 1973), „Човекът и Земята“ (Париж, 1974), „Човекът и космосът“ (Париж, 1975). Част от творчеството му е областта на океанографията, на науките за Земята и за произхода на Вселената.

През 1967 г. издава „Проектът „Манхатън“, посветена на създаването на атомната бомба. Преведена е в Япония, Франция, Германия, Италия.

През 1987 г. издава книгата „Корона от тръни. Царуването на Борис III, 1918-1943“, а пред 2002 г. публикува спомените си „Моята одисея“. Последните три книги са издадени на български език.

Стефан Груев е първият българин, стъпил на Антарктида. Той е вторият след Марио Велер, който в 1971-1972 г. е командирован на експедиция на Антарктида за строителство и монтаж на станция, поддържаща връзка с космически сателит на Европейската космическа агенция.

Стъпва на родна земя през 1990 г., веднага след политическите промени в България.

Филм: „И в рая има ад”. Документален разказ за живота и дейността на Стефан Груев

Написано от Христо Христов
Неделя, 24 Юли 2011 13:16

През 2002 г. за 80-годишнината му и за приносите си в популяризирането на българската култура и история, Стефан Груев е награден в България с орден „Мадарски конник” – I степен.

Той е съосновател е на Американския университет в Благоевград (1991) и е удостоен с титла „Доктор хонорис кауза” (2002).

Още приживе декларира, че ще завещае ценния си архив на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий”.

След смъртта му със съдействието на неговия приятел и основател на фондация „Свободна и демократична България” Димитър Паница архивът е прехвърлен от САЩ в България и дарен на Националната библиотека, която го оформя в „Архивен фонд на Стефан Груев”.

{flv}S.Gruev/Klip_dvd_1{/flv}

Първа част на филма.

Филм: „И в рая има ад”. Документален разказ за живота и дейността на Стефан Груев

Написано от Христо Христов
Неделя, 24 Юли 2011 13:16

{flv}S.Gruev/Klip_dvd_2{/flv}

Втора част на филма.

{flv}S.Gruev/Klip_dvd_3{/flv}

Трета част на филма.

{flv}S.Gruev/Klip_dvd_4{/flv}

Четвърта част на филма.